

KASVUALUE TARVITSEE ROHKEITA RATKAISUJA
ARKIELÄMÄN LAADUN KOHENTAMISEKSI

PUHDAS JA KAUNIS UUSIMAA TARJOAA TOIMIVAA ARKEA

Uusimaa tarvitsee rohkeita ratkaisuja, jotta kasvava väestö voi elää toimivaa arkea. Tiivistyvä yhdyskuntarakenne säästää myös luontoa suojellen sen puhtautta ja kauneutta. Muualta maailmasta muuttavien kotoutumista tulee edistää kaksisuuntaisesti.

Teksti: Hannu Taavitsainen

Uusimaa on maamme kansainvälinen, monikulttuurisin ja voimakkaimmin kasvava alue. Uudellamaalla asuu jo lähes kolmannes suomalaisista, noin 1,6 miljoonaa ihmistä. Heistä yli miljoona asuu pääkaupunkiseudun kunnissa.

Uusimaa saa uusia asukkaita keskimäärin 15 000 vuodessa. Alueen väkiluku ylittää kahden miljoonan rajan 2035 tienoilla, jos kuntien kasvuennusteet toteutuvat. Maahanmuuton merkitys on 2000-luvulla noussut yhä suuremmaksi.

Uusimaa on kaksikielinen, suomen-

kielisten osuus on lähes 83 prosenttia. Ruotsinkielisiä on 9 prosenttia ja vieraskielisiä lähes yhtä paljon (9 %). Jo tällä hetkellä Uudenmaan väkiluvun kasvusta lähes 90 prosenttia pohjautuu äidinkieltään vieraskielisiin. Uudellamaalla puhutaan 141 kieltä.

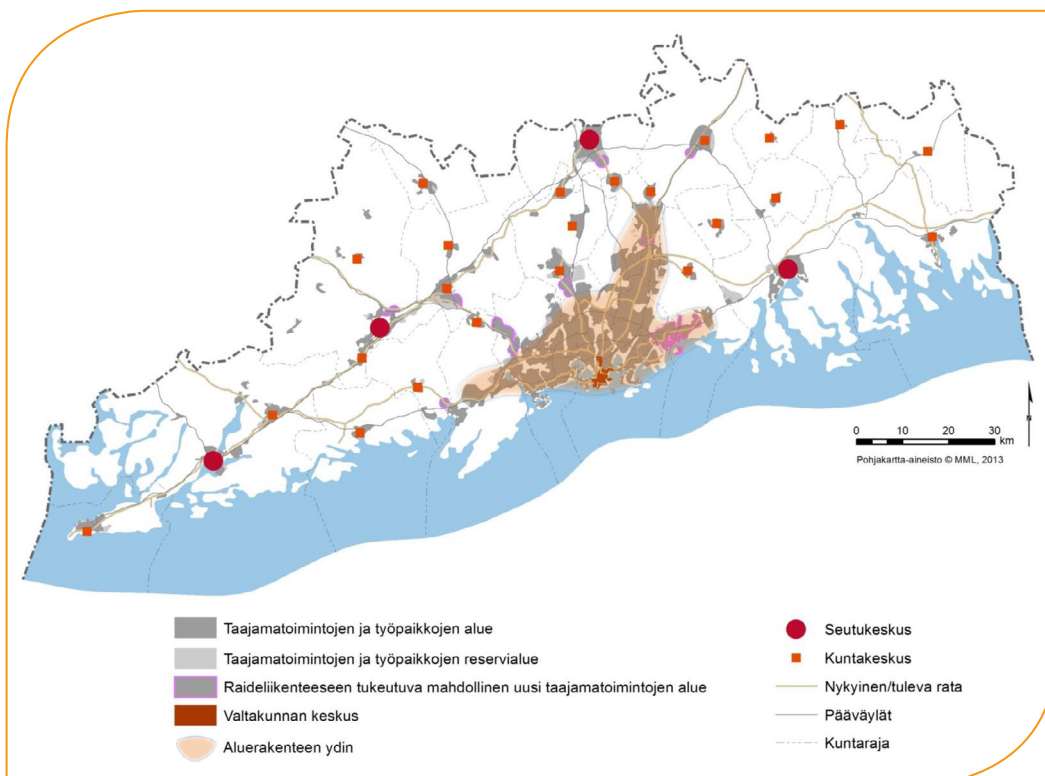
Helppo tulla, olla ja toimia

Uusimaa-ohjelma asettaa kunnianhimoisia tavoitteita alueella jo asuvien ja tänne muuttavien arkielämän sujuvuuden

turvaamiseksi. Asukkaille halutaan taata työ ja toimeentulo, hyvä asuminen ja elinympäristö, vaivaton liikkuminen sekä aktiivinen osallistuminen lähiympäristössä ja yhteiskunnassa.

Ohjelman strategisia tavoitteita ovat asukkaiden elinolojen nostaminen maailman kärkeen, älykäs joukkoliikenne ja yhdyskuntarakenteen eheys.

Eheytyvä ja tiivis yhdyskuntarakenne mahdollistaa sen, että ihmiset saavat yksityiset palvelut läheltä ja että julkiset palvelut voidaan järjestää kustan-

Uudenmaan taajamat halutaan kehittää monipuoliseksi asumisen, työpaikkojen ja palveluiden keskittymiksi. Siten edistetään palvelujen saatavuutta ja lyhennetään asiointimatkoja. Aluerakenteen ytimessä ovat vahva pääkaupunkiseutu sekä kasvuyöhykkeet pääradan, kehäradan ja metroverkon varrella. Seutu- ja kuntakeskukset luovat tasapainoa. Taajamien ulkopuolella rakentamista ohjataan kyliin.

nustehokkaasti. Matkoista suuri osa voidaan tehdä kävellen tai pyöräillen.

Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen edistää myös viisasta liikkumista. Alueen asukkaiden arki sujuu, kun turvalliseen liikkumiseen on vaihtoehtoisia tapoja eikä matkoihin kulu kohtuuttomasti aikaa.

Hyvää työtä ja koulutusta

Työkäinen väestö vähenee muualta Suomesta, mutta Uudellamaalla kehitys poikkeaa tästä trendistä erityisesti maahanmuuton ansiosta. Väestönkasvu tuo monia uusia tarpeita asua ja liikkua sekä saada koulutusta ja työtä.

Uusimaa-ohjelma kiinnittää huomion tarpeeseen nostaa alueen työllisyysastetta ja toimia työelämän laadun parantamiseksi. Kasvu- ja rakennemuutosalojen koulutustarjontaa ja koulutuksen laatua on parannettava.

Osaavasta työvoimasta täytyy pitää kiinni. Työllistymismahdollisuuksia on luotava lisää ja tuettava teollisuuden uudistumista.

Palvelualoilla on kiinnitettävä huomiota työpaikkojen määrän kasvattamisen lisäksi myös työelämän laatuksymyksiin, kuten palveluissa toimivien ihmisten palkkatasoon, työsuhteen ehtoihin ja mahdollisuuksiin kouluttautua. Työmarkkinoiden polarisoituminen tulee estää.

Monipuolista asumista

Uudenmaan kasvava väestö tarvitsee ehdottomasti lisää erilaisiin elämäntilanteisiin sopivia, viihtyisiä, sijainniltaan hyviä ja kohtuuhintaisia asuntoja. Asuntorakentamisen tarpeet keskittyvät etenkin pääkaupunkiseudulle ja kehyskuntiin.

Lapsiperheet toivovat tilaa ja turvallista asuinympäristöä. Yhden hengen talouksille tarvitaan sopivia asuntoja. Ikäihmiset haluavat asua kotona toimintakyvyn heikentyessäkin.

Keskeistä on luoda monipuolista asuntokantaa sekä sijoittaa asuminen, työpaikat, palvelut ja viheralueet lähelle toisiaan siten, että liikkumistarve vähenee. Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen vaikuttaa myönteisesti asuntotarjontaan, palveluihin ja muihin arjen toimintoihin

Avainkysymys on se, kuinka kunnat ja kaupungit täyttävät maakäytöstä, asumisesta ja liikenteestä valtiovallan kanssa solmitun MAL-sopimuksen. Uusimaa-ohjelmassa sitoudutaan toteuttamaan sopimuksen toimenpiteet.

Ympäristötietoisuus nousuun

Asuntotuotannon riittävyyden lisäksi on huolehdittava asuinalueiden laadusta ja säilytettävä luonnon monimuotoisuus sekä huolehdittava kulttuuriympäristöistä. Arvokkaat kulttuurimiljööt ovat uusmaalaisille tärkeitä identiteettitekijöitä.

Ympäristön laatutekijöistä Uudenmaan viherkehät ja kansallispuistot ovat merkittäviä myös luonnon monimuotoisuuden ja asukkaiden virkistytymisen kannalta. Uudellemaalle ryhdytään laatimaan viherstrategiaa, joka ottaa huomioon mm. luonnon, virkistykseen ja kulttuuriympäristöjen näkökulmat.

Eheä ja tiivis yhdyskuntarakente mahdollistaa arjen toimivuuden pienellä energian ja muun infrastruktuurin määrällä. Uusimaa edistää resurssitehokasta toimintatapaa kaikilla toimialoilla, tuoteissa ja palveluissa. Uusmaalaisen ha-

lutaan olevan ympäristötietoisia, viisaita toimijoita ja kuluttajia. Uusimaa on hiilineutraali vuonna 2050.

Sosiaalisesti eheä alue

Maahanmuutto nähdään Uusimaa-ohjelmassa hyödyllisenä sekä tulijoille että suomalaiselle yhteiskunnalle. Uusimaa on valmis ottamaan vastaan osaaavaa työvoimaa ja yrittäjiä aikovia sekä kantaa vastuunsa Suomeen tulevista pakolaisista.

Uudenmaan kunnat ja ELY-keskus toimivat edelläkävijöinä ja tiennäyttäjinä maahanmuuttajien rekrytoimisessa. Uusimaa pyrkii aktiivisesti lisäämään alueen kansainvälistä vetovoimaa ja tukemaan työperäistä maahanmuuttoa.

Onnistunut kotoutuminen on kaksisuuntaista. Tavoite on, että maahanmuuttajat integroidaan osaksi yhteiskuntaa ja samalla yhteiskunta muuttuu monikulttuurisemmaksi. Kaksisuuntaista kotoutumista edistämään laaditaan tavoiteohjelma

Samalla kasvaa tarve ehkäistä asuinalueiden sosiaalista eriytymistä eli segregatiota. Tavoitteena on sosiaalisesti eheä ja monikulttuurinen Uusimaa.

URBAANIMPAA RUOKAHUOLTOA

Ruoan valmistus ja kulutus vaikuttavat ilmastoon lähes yhtä paljon kuin asuminen tai liikenne. Uusimaa pyrkii hillitsemään ilmastonmuutosta myös kehittämällä kokonaisvaltaisesti ruokaketjua. Ruokien päätymistä jätteisiin halutaan vähentää ja käyttää jätteitä tehokkaasti.

Elintarviketuotanto on tärkeä kasvuala. Elintarvikealalla on kasvuyrityksiä kaksi kertaa enemmän kuin yrityskentässä keskimäärin. Lisäksi lähiruoka ja tietoisuus ruoan alkuperästä ovat kasvava trendi.

Uudellamaalla on hyvät mahdollisuudet lisätä lähiruoan tuotantoa. Jakelureitit ovat lyhyet ja kysyntä on isoissa kaupungeissa. Suuri, ostokykyinen ja laatu-tietoinen kuluttajajoukko on lähellä tuottajia.